Dataangrepet på IKT-plattformen

Petter Skarheim, KDD og Beate Erikstad, DSS

Oslo, 2. november 2023

DSS

Gettyimages

Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

700

ansatte

Vakt- og resepsjonstjenester

Vakt-, sikring og informasjons-sikkerhet

HR-tjenester

Departementsakademiet, rekruttering, Bedriftshelse-tjenesten (BHT) og statistikk

Digitale tjenester

Utvikling, drift og forvaltning av IKT-tjenester, informasjonsforvaltnings- og formidlingstjenester. Rådgivning og brukerstøtte.

Fasilitetstjenester

Anskaffelser, renhold, bibliotek, trykkeri, post- og logistikk, kantine, regjeringsdokumenter og NOU.

Fra rapporten «Risiko 2023» fra NSM

I rapporten Risiko 2023 peker NSM særlig på tre forhold:

1. De største selskapene og anleggene er kompliserte å angripe. Angrepsforsøkene vil derfor i økende grad gå mot underleverandører.
2. Fremmede aktører investerer og kjøper seg inn i norske virksomheter og eiendom for å få sensitiv informasjon og skaffe seg strategisk viktig teknologi. Norge opplevde nær 50 slike saker i 2022. Om lag to tredjedeler har tilknytning til Russland og Kina. I dagens sikkerhetspolitiske klima, med omfattende sanksjoner mot Russland, øker risikoen for at økonomiske virkemidler blir brukt med fiendtlige hensikter.
3. Målrettede påvirkningsoperasjoner med spredning av desinformasjon er det tredje forholdet NSM fremhever. På sikt kan desinformasjon svekke tilliten vi har til hverandre, til statlige institusjoner, og dermed også skade vår politiske stabilitet i Norge.

Angrepet på departementenes IKT-plattform

- Unormal nettverksaktivitet oppdages, DSS setter krisestab 12. juli
- NSM/NCSC, Mnemonic og Microsoft bistår i håndteringen, og Kripos etterforsker saken
- Avdekker en nulldagssårbarhet i programvaren MobileIron
  - En ukjent aktør hadde utnyttet sårbarheten(e)
- MobileIron ble besluttet tatt ned 24. juli
- Departementsansatte mister tilgang til tjenester på mobile enheter, blant annet e-post
- Pressebrief med statsråd Gjelsvik, DSS-direktør og leder for NCSC

Støre om cybertrusler: – Regjeringen står under angrep

Lytt til saken • 1 minutt

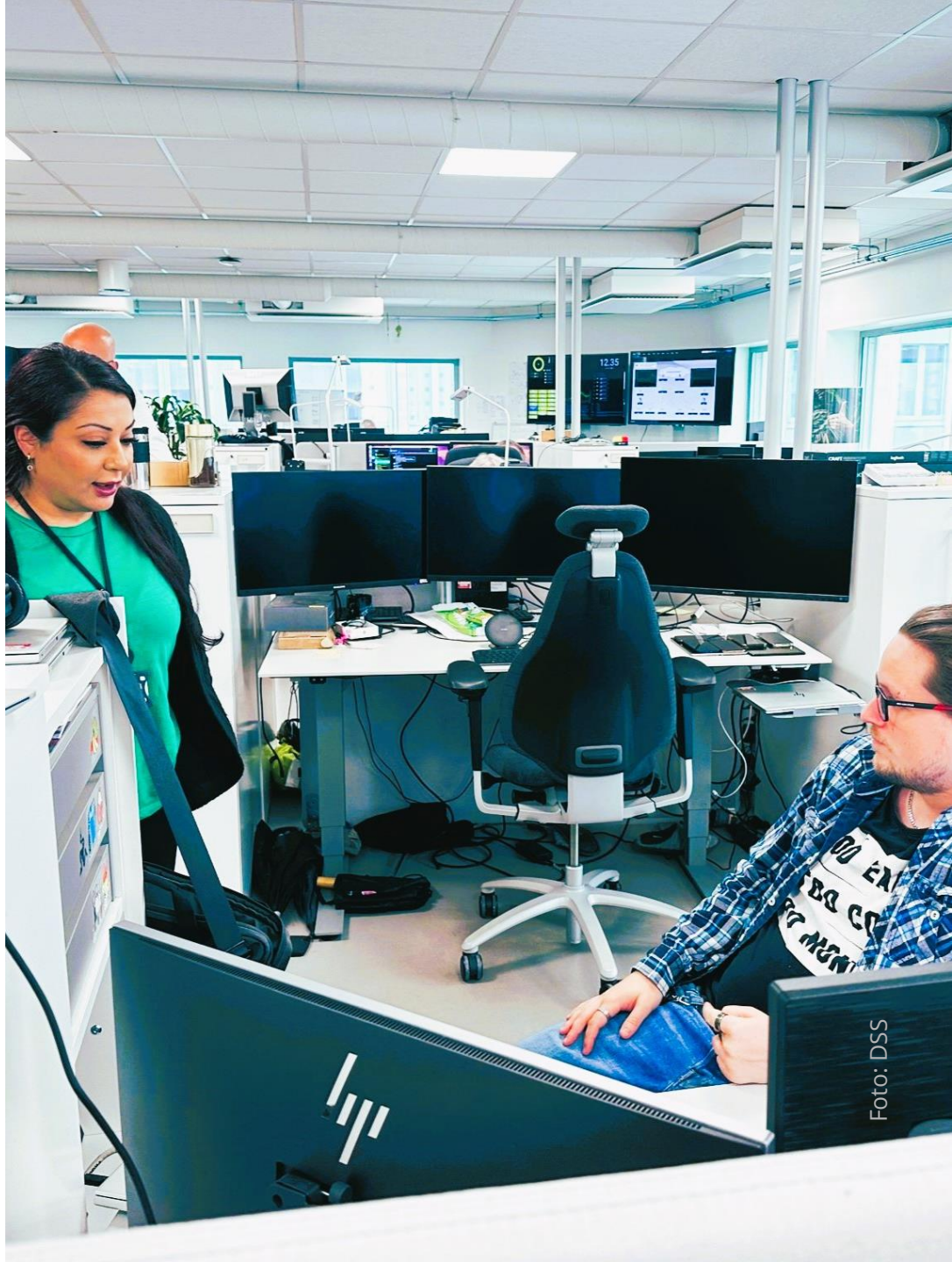
– Jeg leder nå en regjering som egentlig er under angrep, sier statsminister Jonas Gahr Støre (Ap). Han varsler intensivering i sikkerhetsarbeidet.

Statsminister Jonas Gahr Støre (Ap) peker på digitalisering som både en mulighet og en trussel. Foto: Foto: Heiko J... Vis mer

Faksimile fra Aftenposten.no. Publisert: 07.08.2023 11:15 | Oppdatert: 07.08.2023 11:45.
Foto: Heiko Junge, NTB

Analyse, overvåkning og nye tiltak etter 24. juli

- DSS og samarbeidspartnerne fortsetter monitorering, undersøkelser og analysearbeid
  - Arbeidet avdekker ikke unormal aktivitet
  - Analysene bekrefter kompromittering av Exchange servere
  - Ikke spor av ytterligere kompromittering av IKT-plattformen
- Beslutter å stenge ned e-post-løsning
- Ny e-postløsning blir etablert 12. august
- Ny felles pressebrief for å orientere om situasjonen og tiltakene

DSS

Samarbeid og beslutninger

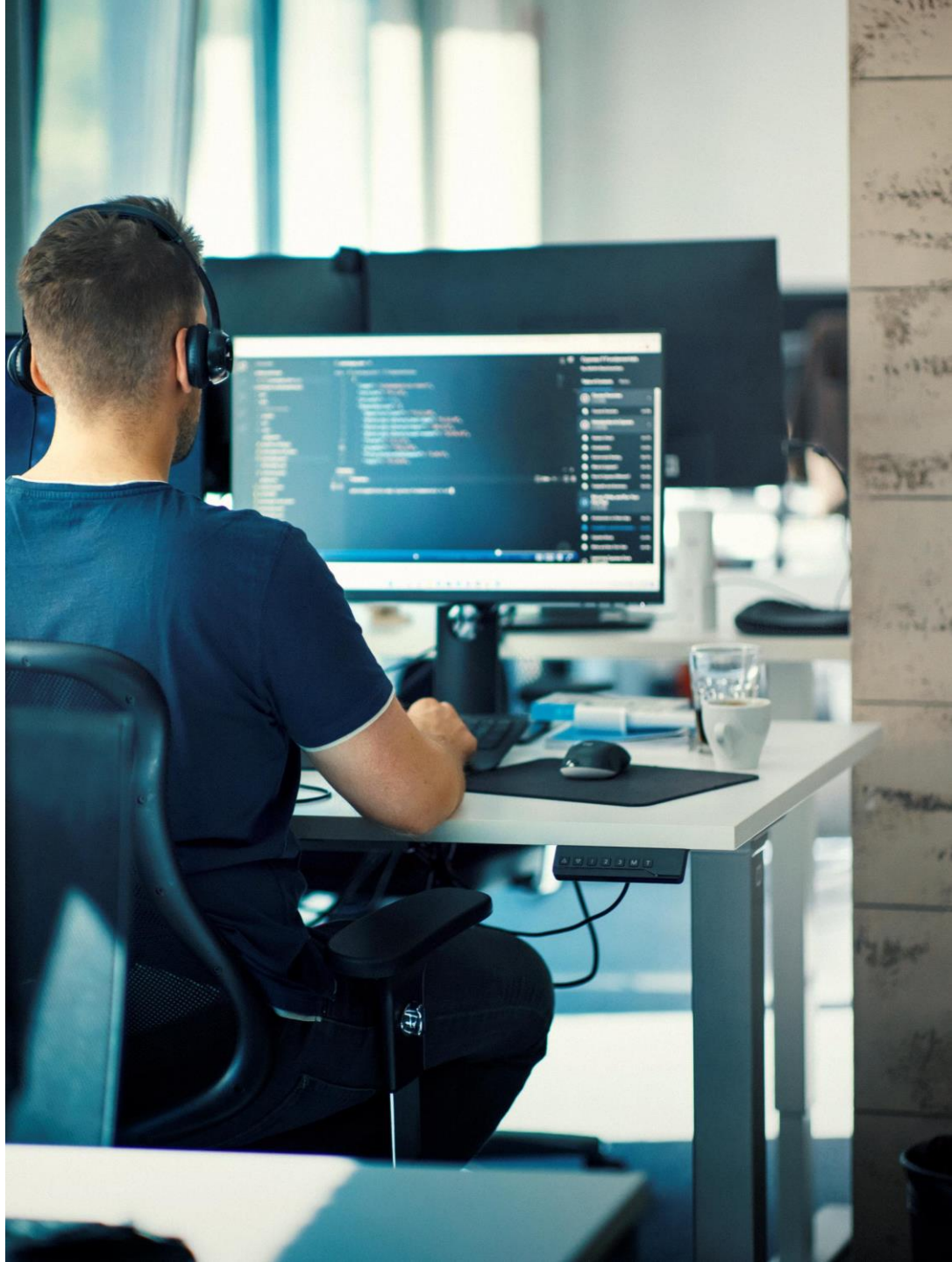
- Tett samarbeid i DSS mellom fagressurser som håndterte krisen og krisestøtte
- Tett og godt samarbeid med Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD)
  - Behov for gode underlag og dialog før beslutninger fattes
- Råd og bistand fra Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM) og underleverandører gjennom hele krisen
- Utarbeidet underlag til regjeringens ulike organer
- Regelmessig felles informasjonsmøter med departementene
- Møtte sammen på pressekonferanser

Foto: DSS, utklippsbilde fra pressekonferanse 24. juli 2023

Hvordan påvirker dette oss nå

- Angrepet og etterarbeidet påvirker våre prioriteringer
- Vurderer å forsere ny felles IKT-plattform
  - Helt nye prioriteringer av kapasitet og resurser
- Sikkerhetsbehov kan påvirke åpenhet og effektivitet
- Evaluering og læring

DSS

Sammen for fellesskapet